

Innst. S. nr. 25

(2001-2002)

Innstilling fra samferdselskomiteen om forlengelse av midlertidig statlig forsikringsansvar for norske luftfartøy og lufthavner ved skader på tredjepart som følge av krigs- og terrorhandlinger

St.prp. nr. 27 (2001-2002)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I proposisjonen bes det om Stortingets samtykke til forlengelse av det midlertidige statlige forsikringsansvaret for norske luftfartøy og lufthavner ved skader på tredjepart som følge av krigs- og terrorhandlinger som omhandlet i St.prp. nr. 103 (2000-2001), jf. Innst. S. nr. 6 (2001-2002) og Stortingets vedtak 26. oktober 2001.

I St.prp. nr. 27 (2001-2002) foreslås ordningen forlenget fra og med 24. november 2001 til årsskiftet, ettersom det fortsatt synes å være et behov for å videreføre forsikringsordningen.

For å kunne håndtere en situasjon hvor det omkring årsskiftet fortsatt viser seg å være et ekstraordinært behov for forlengelse av det statlige forsikringsansvaret, ber departementet om fullmakt til forlengelse i ytterligere 30 dager.

Departementet vil i denne sammenheng basere seg på de ordninger man eventuelt måtte komme frem til i EUs organer.

Som bakgrunn for saken kan det vises til at siden 24. september 2001 har staten erstattet bortfallet av forsikring for skader på tredjepart som følge av krigs- og terrorhandlinger for norske fly- og helikopterselskaper, samt lufthavner, som har hatt behov for det. Ordningen kom til å omfatte 8 fly- og helikopterselskaper samt 2 lufthavner, og ble med virkning fra 24. oktober 2001 midnatt forlenget med ytterligere 30 dager.

Etter forutgående varsel til selskapene, endret departementet med virkning fra 4. november 2001 innslagspunktet (excess-punktet) for det statlige dekningsomfanget for denne forsikringsordningen fra 50 mill. USD til 150 mill. USD for flyselskap, fra 10 mill. USD til 150 mill. USD for helikopterselskap, samt fra 10 mill. USD til 50 mill. USD for lufthavner.

Premien ble også endret slik at den utgjør 0,35 USD pr. passasjer pr. flygning for dekning inntil 1 000 mill.

USD, og ytterligere 0,35 USD pr. passasjer pr. flygning for dekning inntil 1 750 mill. USD.

Gjensidige NOR administrerer ordningen iht. kontrakt av 15. oktober 2001 med departementet. Statens forsikringsansvar omfatter pr. 4. november 2001 5 fly- og helikopterselskap og OSL. Denne reduksjon i antall selskaper har sammenheng med en gradvis tilpasning til endringer i forsikringsmarkedet.

Departementet legger nå opp til at tilsagn om statlig forsikringsansvar kan gis på inntil 1 000 mill. USD - og ikke minst 1 750 mill. USD som St.prp. nr. 103 (2000-2001) gir fullmakt til - ettersom ingen av selskapene med virkning fra 4. november 2001 har tegnet forsikring for høyere enn 1 000 mill. USD.

Dersom ordningen blir videreført med nåværende vilkår, vil premieinntektene utgjøre om lag 4 mill. kroner frem til årsskiftet.

Departementet vil legge vekt på de ordninger som EUs organer eventuelt vil komme frem til, og vil i likhet med EU aktivt forsøke å bidra til å avvikle den statlige forsikringsordningen. Samferdselsdepartementet antar at en ytterligere skjerpelse av vilkårene for den statlige forsikringsordningen vil være et incitament for en reetablering av et privat kommersielt forsikringsmarked.

For å holde seg oppdatert med utviklingen på forsikringsmarkedet for denne type forsikring, har man bl.a. løpende kontakt med de øvrige skandinaviske land - i tillegg til at en følger med på hva som skjer innenfor EU. Med bakgrunn i de informasjonene som departementet innhenter fra ovennevnte, vil en først like før 23. november 2001 kunne ta en endelig beslutning om det er et behov for å forlenge ordningen.

Etter reviderte beregninger 25. oktober 2001 utgjorde en samlet eksponering for staten 285 mrd. USD. Etter at departementet med virkning fra 4.

november 2001 midnatt endret innslagspunktet for statens dekningsansvar til 150 mill. USD for fly- og helikopterselskapene og 50 mill. USD for lufthavnene, utgjør den samlede eksponeringen for staten om lag 160 mrd. USD.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigrun Eng, Bjørgulv Froyn, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Tor-Arne Strøm, fra Høyre, Anne Berit Andersen, Sverre J. Hoddevik, Hans R. Kjæstad og lederen Petter Løvik, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen og Heidi Sørensen, fra Kristelig Folkeparti, Odd Holten og Jan Sahl, og fra Senterpartiet, Jorunn Ringstad, har ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Thore A. Nistad og Kenneth Svendsen, vil vise til viktigheten i at det snarest mulig reetableres et privat forsikringsmarked, og forventer at Regjeringen prioriterer et slikt arbeid.

Disse medlemmer vil videre vise til at de tidsfrister som Regjeringen gir Stortinget til å behandle proposisjonen ikke er akseptable. Disse medlemmer forventer at Regjeringen fremmer kommende proposisjoner på en slik måte at Stortinget gis rom til å behandle proposisjonen på en ansvarlig måte, og innenfor tidsfristene gitt i proposisjonen.

Disse medlemmer slutter seg for øvrig til forslaget i St.prp. nr. 27 (2001-2002).

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2001 kan forlenge avtaler om statlig forsikringsansvar for luftfartøy operert av norsklicensierte fly- og helikopterselskaper samt for norskregistrerte SAS-fly. Forsikringsansvaret omfatter kun skader på tredjepart, eksklusive selskapets passasjerer og ansatte, som følge av krig og terrorhandlinger. Slike avtaler kan også inngås med norske lufthavner som ikke er dekket av statens selvassurans. Avtalene skal forlenges på følgende vilkår:

1. Tilsagn om statlig forsikringsansvar kan gis på inntil 1 000 mill. USD pr. skadetilfelle. Forsikringsansvaret overfor det enkelte selskap skal, med unntak for lufthavner, fortsatt begrenses til å erstatte bortfall av tidligere krigsansvarsforsikring.
2. Selskap som får forlenget avtale om statlig forsikringsansvar skal betale premie.
3. Det statlige forsikringsansvaret kan gjelde til og med 31. desember 2001, regnet fra og med 24. november 2001.

Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å forlenge forsikringsansvaret ytterligere inntil 30 dager.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 20. november 2001

Petter Løvik
ordfører og leder

Geir-Ketil Hansen
sekretær